

1. Care din următoarele instrucțiuni **ar putea** suprascrie adresa de retur a unei funcții? (my\_func este o funcție) Motivați și precizați contextul în care se poate întâmpla. (Poate fi un singur răspuns, răspunsuri multiple, nici unul, toate răspunsurile)

```
long *a = malloc(30); /* definire si alocare */

/* instructiuni */
a) a = my_func;
b) *(&a + 4) = my_func;
c) *(a + 0x4000000) = my_func;
d) memcpy(my_func, a, sizeof(void *));
```

Cuvânt cheie: ar putea. Unele situații sunt improbabile dar posibile.

Înainte de toate:

- a este o variabilă (de tip pointer)
- a rezidă pe stivă
- &a este adresa pe stivă a variabilei a
- a (valoarea a) este o adresă de heap (puntează către zona de 30 de octeți alocată folosind malloc)
- în general, heap-ul crește în sus și stiva crește în jos
- my\_func este o funcție deci rezidă în .text (zona de cod)

a) nu are un efect; se suprascrie valoarea lui a cu adresa funcției my\_func

b) posibil; dacă există unele variabile între [ret][ebp] și [a] atunci &a+4 poate puncta către adresa unde se găsește valoarea de retur și \*(&a + 4) o poate suprascrie

c) posibil; a+0x4000000 înseamnă adunarea a 0x4000000 la o adresă de heap (valoarea lui a); se poate ajunge (greu probabil, dar posibil) la o adresă de retur de pe stivă

d) ciudată, se suprascrie o informație din zona de cod (zona read only); pot apărea erori de acces sau comportament nedeterminist (în nici un caz nu suprascrierea adresei de retur dintr-o funcție)

2. Un proces este folosit pentru calcularea de transformate Fourier iar un altul este folosit pentru căutarea de informații într-o ierarhie de fișiere. Care dintre cele două procese va avea prioritatea mai mare? De ce?

Proces care calculează transformate Fourier – CPU intensive. Proces care caută informații într-o ierarhie de fișiere – I/O intensive. În general, procesele I/O intensive au prioritate mai mare. Motivele sunt:

- creșterea interactivității
- împiedicarea starvation (fairness); dacă nu ar fi astfel prioritizate, procesele CPU intensive s-ar transforma în "processor hogs" și ar folosi resursele sistemului
- procesele I/O intensive ocupă timp puțin pe procesor deci întârzierea provocată altor procese este mică

3. Un sistem dispune de un TLB cu 128 de intrări; care este capacitatea maximă a memoriei fizice și a memoriei virtuale pe acel sistem?

Nu există nici o legătură. TLB-ul menține mapări de pagini fizice și pagini virtuale. Conține un subset al tabelii de pagini. Memoria fizică și memoria virtuală pot fi oricât de mici/mari. Nu sunt afectate de dimensiunea TLB-ului.

4. Completați zona punctată de mai jos cu (pseudo)cod Linux (POSIX) sau Windows (WIN32) (la alegere) care va conduce la afișarea mesajului "alfa" la ieșirea standard (standard output) și mesajul "beta" la ieșirea de eroare standard (standard error):

```
/* de completat */
[... ]
fputs("alfa", stderr);
fputs("beta", stdout);
```

Nu alterați simbolurile standard fputs (functie), stderr și stdout (FILE \*).

Problema este, de fapt, o problemă a paharelor ascunsă. Se dorește ca ieșirea standard să folosească descriptorul 2, iar ieșirea de eroare standard să folosească descriptorul 1.

În pseudocod Linux, lucrurile stau astfel:

```
int aux_fd;

/* aux_fd punctează către ieșirea standard */
dup2(STDOUT_FILENO, aux_fd);
/* descriptorul de ieșire standard este închis și apoi punctează către ieșirea de eroare standard */
dup2(STDERR_FILENO, STDOUT_FILENO);
/* descriptorul de ieșire de eroare standard este închis și apoi punctează către ieșirea standard (indicată de aux_fd) */
dup2(aux_fd, STDERR_FILENO)

fputs ....
```

5. Fie următoarea secvență de (pseudo)cod:

```

int *a;
a = mmap(NULL, 4100, PROT_READ | PROT_WRITE, MAP_ANONYMOUS | MAP_PRIVATE, -1, 0);
n = read_int_from_user();
a[n] = 42;
n = read_int_from_user();
a[n] = 42;

```

Ce efect au valorile introduse de utilizator asupra programului? (page faults, erori, scrieri în memorie) Discuție. (o pagină ocupă 4 KB; read\_int\_from user() citește o valoare întregă de la intrarea standard)

Discuția este ceva mai amplă. Prerequisites:

- mmap lucrează la nivel de pagină
- mmap nu alocă memorie fizică "din prima"; se alocă la acces (demand paging) în urma unui page fault

Nu am considerat necesar să se observe că a este int\* și că referirea primei pagini se face cu  $0 \leq n \leq 1024$ . Au fost considerată validă și observația  $0 \leq n \leq 4096$  pentru prima pagină.

Se solicită alocarea a 4100 de octeți ( $> 4096$ ,  $< 8192$ ) deci se vor aloca 2 pagini.

Primul read:

- $n < 0$ , probabil eroare (SIGSEGV) în cazul în care pagina anterioară este nevalidă (destul de probabil)
- $n \geq 2048$  (peste cele două pagini), probabil eroare (SIGSEGV)
- $0 \leq n < 1024$  page fault și alocare spațiu fizic și validare pagină pentru prima pagină; fără erori
- $1024 \leq n < 2048$  la fel ca mai sus pentru a doua pagină; fără erori (chiar și pentru  $n \geq 1025$  (4100/4))

Al doilea read:

- $n < 0$  idem
- $n \geq 2048$  idem
- $n$  este în aceeași pagină ca mai sus nu se întâmplă nimic
- $n$  în cealaltă pagină atunci page fault, alocare spațiu fizic și validare pagină

Practic mmap( ..., 4100, ...) este echivalent cu mmap(..., 8192, ...).

6. Care este avantajul configurării întreruperii de ceas la valoarea de 1ms? Dar la valoarea de 100ms?

**1ms**

- timp de răspuns scurt, interactivitate sporită, fairness, sisteme desktop (întreruperi dese, se diminuează timpul de așteptare pentru fiecare proces)

**100ms**

- productivitate (throughput) sporită, sisteme server (mai puține context switch-uri, mai mult timp pentru "lucru efectiv")